

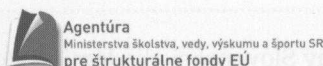
ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED

BOJNÁ

2

NOVÉ VÝSLEDKY VÝSKUMOV VČASNOSTREDOVEKÝCH HRADÍSK

Karol Pieta, Zbigniew Robak
(Editori)

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ.

Publikácia bola vyhotovená v rámci projektu Centrum výskumu najstarších dejín stredného Podunajska za podpory Agentúry Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Projekt je financovaný zo štrukturálnych fondov EÚ (Európsky fond regionálneho rozvoja) v rámci operačného programu Výskum a vývoj, Opatrenie 2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce.

Vybrané príspevky vznikli v rámci projektov APVV-0553-10 Medzi starovekom a novovekom a APVV-14-0842 Stredná Európa medzi keltskými oppidami a staroslovanskými centrami.

NITRA 2017

Karol Pieta, Zbigniew Robak (Editori)

Andrea Bartošková, Jozef Csütörtöky, Ivan Čížmář, Jozef Dorica, Zdeněk Farkaš, Luděk Galuška, Milan Hanuliak, Joachim Henning, Karl-Uwe Heussner, Miriam Jakubčinová, Jiří Janošík, Špela Karo, Timotej Knific, Jiří Kohoutek, Milan Kohút, Ján Lukačka, Jana Mihályiová, Daniel Ozdín, Karol Pieta, Zbigniew Robak, Matej Ruttkay, Alexander Teodor Ruttkay, Vladimír Turčan, Šimon Ungerman, Terézia Vangľová

BOJNÁ 2

Nové výsledky výskumov včasnostredovekých hradísk. 2. rozšírené vydanie

Nitra 2017

ARCHAEOLOGICA SLOVACA MONOGRAPHIAE
Fontes, Tomus XXII

Hlavný redaktor – doc. PhDr. Matej Ruttkay, CSc.

Recenzenti – doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc.

PhDr. Jozef Labuda, CSc.

† prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc.

English translation – dr Magdalena Adamus

Deutsche Übersetzung – PhDr. Lubomír Novotný, PhD.

Počítačová sadzba – Peter Červeň

Návrh obálky – Mgr. Zbigniew Robak, PhD.

Tlač – VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava

Rozširuje – Archeologický ústav SAV
Akademická 2, 949 21 Nitra
tel.: +421/37/6943 209
fax.: +421/37/733 56 18
e-mail: nraukniz@savba.sk

Titulka – Opaskové kovanie z Bojne.

© Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, Nitra 2017

© Andrea Bartošková, Jozef Csütörtöky, Ivan Čížmář, Jozef Dorica, Zdeněk Farkaš, Luděk Galuška, Milan Hanuliak, Joachim Henning, Karl-Uwe Heussner, Miriam Jakubčinová, Jiří Janošík, Špela Karo, Timotej Knific, Jiří Kohoutek, Milan Kohút, Ján Lukačka, Jana Mihályiová, Daniel Ozdín, Karol Pieta, Zbigniew Robak, Matej Ruttkay, Alexander Teodor Ruttkay, Vladimír Turčan, Šimon Ungerman, Terézia Vangľová

ISBN 978-80-8196-008-6

OBSAH

Predhovor.....	7
Foreword	8
<i>Karol. Pieta</i>	
Včasnostredoveké mocenské centrum Bojná – výskumy v rokoch 2007-2013.....	11
Frühmittelalterliches Machtzentrum Bojná – Ausgrabungen in den Jahren 2007-2013.....	46
<i>Zbigniew Robak</i>	
K otázke počiatkov včasnostredovekého osídlenia Bojnei.....	53
On the question of beginning of the early medieval settlement at Bojná.....	63
<i>Miriam Jakubčinová – Terézia Vangľová</i>	
Príspevok k vnútornej zástavbe hradiska Bojná I-Valy.....	65
Beitrag zur Bauweise des Burgwalls Bojná I-Valy	91
<i>Miriam Jakubčinová</i>	
Ostrohy s háčikmi z Bojnei.....	93
Hakensporen aus Bojná	108
<i>Vladimír Turčan</i>	
K geografickému a historickému pozadiu uloženia depotov v Bojnei.....	111
Zum geographischen und historischen Hintergrund der Hortdeponierungen in Bojná.....	115
<i>Jozef Csütörtöky</i>	
Nové poznatky k ikonografii a ikonológii pozlátených medených plakiet z Bojnei a hypotetická rekonštrukcia ich aplikácie.....	117
Neue Angaben zur Ikonographie und Ikonologie der vergoldeten Kupferplaketten aus Bojná und die Rekonstruktion ihrer Verwendung.....	139
<i>Ján Lukačka</i>	
Bojná vo vrcholnom a neskorom stredoveku	141
Bojná in Hoch- und Spätmittelalter.....	146
<i>Milan Kohút</i>	
Geologické predispozície vzniku sídiel pri Bojnei	147
Geological predispositions for creation of the settlements near Bojná	154
<i>Daniel Ozdín – Jiří Janošik – Zdeněk Farkaš</i>	
Metalografická analýza zvona z Bojnei	157
Metalgraphische Analyse der Glocke aus Bojná.....	169
<i>Andrea Bartošková</i>	
Reinterpretace sídelně-historického vývoje raně středověké Budče na základě nejnovějších poznatků	173
Neue Deutung der siedlungsgeschichtlichen Entwicklung der frühmittelalterlichen Budeč aufgrund der aktuellen Kenntnisse	183
<i>Ivan Čižmář – Jiří Kohoutek</i>	
Hradisko Klášťov u Vysokého Pole (okr. Zlín)	185
Der Burgwall Klášťov bei Vysoké Pole (Bez. Zlín).....	194
<i>Luděk Galuška</i>	
K problematice zlata na Velké Moravě	197
On the issue of gold in Great Moravia.....	204
<i>Milan Hanuliak</i>	
Opevnené sídlisko v Mužle-Čenkove.....	207
Befestigte Siedlung in Mužla-Čenkov	219

<i>Špela Karo – Timotej Knific</i>	
Cross-shaped Strap Dividers from Gradišče hill above Bašelj, Slovenia	221
Křížové rozdelovače remeňov z vrchu Gradišče nad Bašljem v Slovinsku	233
<i>Alexander Teodor Ruttkay</i>	
Výskum Rotundy sv. Juraja v lesoch nad Nitrianskou Blatnicou a osídlenia mikroregiónu v 9.-13. storočí.....	235
Nitrianska Blatnica. Der Ursprung und die Geschichte der Hl. Georg Rotunde und die umliegende Besiedlung im 9.-13. Jahrhundert nach dem archäologische Forschungen	249
<i>Šimon Ungerman</i>	
Mečové pásy z 9.–10. stoloetí v západní a střední Evropě (typologie, chronologie, provenience a symbolika).....	253
Schwertgurte des 9. bis 10. Jahrhunderts in West- und Mitteleuropa: Typologie, Chronologie, Herkunft und Symbolik.....	278
<i>Jozef Dorica</i>	
Predrománska Rotunda sv. Juraja pri Nitrianskej Blatnici vo svetle reštaurátorského výskumu a reštaurovania a jej nové zaradenie v kontexte najstarších sakrálnych stavieb na Slovensku.....	281
Vorromanische St. Georg-Rundkirche bei Nitrianska Blatnica im Lichte der Restauratorenforschung und Restaurierung und ihre neue Eingliederung im Rahmen ältester Sakralbauten in der Slowakei	295
<i>Matej Ruttkay</i>	
Využitie leteckej prospekcie a skenovania pri výskume hradísk a ich zázemia na západnom Slovensku	297
Application of the aerial prospection and scanning for research of hillforts and their hinterlands in Western Slovakia	330
<i>Joachim Henning – Karl-Uwe Heussner – Karol Pieta – Matej Ruttkay</i>	
Bojná a datovanie hradísk Nitrianskeho kniežatstva. Prínos prírodovedných metód k archeologickému výskumu.....	335
Bojná and the dating of hillforts of the Nitra Principality. Contribution of natural sciences to the archaeological research.....	344
<i>Karol Pieta</i>	
Laténske a včasnostredoveké hradisko vo Vozokanoch, okres Topoľčany.....	347
La-Tène and early medieval hill fort in Vozokany, district Topoľčany.....	357
<i>Jana Mihályiová</i>	
Rastlinné makrozvyšky z objektov a vrstiev hradiska Bojná I	359
Botanic macroremains from objects and layers on the Bojná I hill fort.....	374
Literatúra.....	376